

Warszawa, 15 lutego 2016 r.

KMP.575.35.2015.PK

**Raport przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji
z wizytacji Domu Rehabilitacyjno – Opiekuńczego Katolickiego Stowarzyszenia
Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej
w Milanówku
(wyciąg)**

1. Wstęp

Na podstawie artykułu 19 *Protokołu fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania*, przyjętego przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku z dnia 18 grudnia 2002 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 30, poz. 192) [dalej: OPCAT] oraz działając na wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich, w dniach 1 - 2 grudnia 2015 r., do Domu Rehabilitacyjno – Opiekuńczego Katolickiego Stowarzyszenia Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej w Milanówku, (zwanego dalej: dps, domem, placówką) udali się przedstawiciele Zespołu „Krajowy Mechanizm Prewencji” (zwanego dalej: KMP lub Mechanizmem): Magdalena Filipiak (prawnik, psycholog), dr Justyna Józwiak (socjolog, politolog w zakresie resocjalizacji), Przemysław Kazimirski oraz Marcin Kusy (prawnicy). W wizytacji wzięła również udział w charakterze eksperta KMP pani Kama Katarasińska-Pierzgalska (specjalista psychiatra). Jej spostrzeżenia włączone zostały w treść Raportu.

Działając jako Krajowy Mechanizm Prewencji, pracownicy Biura Rzecznika Praw Obywatelskich (dalej: BRPO) sprawdzili na miejscu stan przestrzegania praw mieszkańców dps, dokonując oceny pod względem ich ochrony przed torturami oraz innym, niehumanitarnym lub poniżającym traktowaniem albo karaniem.

W ramach wizytacji wykonano następujące czynności:

- przeprowadzono rozmowę z panią Wiesławą Karpińską - kierownikiem placówki;
- dokonano oglądu budynku przeznaczonego na zakwaterowanie pensjonariuszy domu, w tym m.in.: wybranych pokoi, gabinetu doraźnej pomocy medycznej, kaplicy, sanitariatów, jadalni, pracowni terapeutycznych, gabinetu rehabilitacji;
- przeprowadzono w czasie wizytacji pokoi i innych pomieszczeń rozmowy z mieszkańcami oraz pracownikami dps;
- przeprowadzono rozmowy indywidualne z mieszkańcami w warunkach wyłączających obecność osób trzecich;
- poddano analizie wybraną dokumentację, dostępną na miejscu m.in.: książki raportów pielęgniarskich, losowo wybrane akta osobowe mieszkańców.

Pracownicy Biura Rzecznika Praw Obywatelskich poinformowali kierownika dps o ustaleniach dokonanych w ramach powyższych czynności, a także wysłuchali jej uwag i wyjaśnień.

W trakcie wizytacji wykonano dokumentację fotograficzną oraz użyto dalmierza laserowego do pomiaru powierzchni wybranych pomieszczeń.

Po zakończeniu wizytacji przeanalizowano m.in: Regulamin organizacyjny Domu Pomocy Społecznej w Milanówku, Prawa i obowiązki mieszkańca domu oraz sprawozdanie z kontroli placówki przez inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (7 – 9.10.2012 r.).

2. Charakterystyka placówki

Dom Rehabilitacyjno- Opiekuńczy w Milanówku jest niepublicznym domem pomocy społecznej dla dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie, prowadzonym przez Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej. Pojemność dps wynosi 54 miejsca; w czasie wizytacji w domu zamieszkiwały 53 osoby z różnym stopniem niepełnosprawności intelektualnej.

Placówka jest prowadzona na zlecenie Powiatu Grodziskiego.

3. Legalność pobytu

Spośród mieszkańców domu, 23 było ubezwłasnowolnionych (w tym 2 całkowicie); w czasie wizytacji nie przebywały w nim osoby umieszczone w dps mocą postanowienia sądu.

W związku z analizą dokumentacji mieszkańców ubezwłasnowolnionych, zainteresowanie wizytujących wzbudziły przypadki dwojga podopiecznych domu.

W teczce pani [dane usunięto] znajduje się prośba opiekuna prawnego (dyrektora placówki) adresowana do sądu sprawującego nadzór nad wykonywaniem opieki, o wyrażenie zgody na sprzedaż mieszkania należącego do jego podopiecznej. W dokumentacji brakuje jednakże zgody sądu, a z późniejszych pism kierowanych do tego organu (sprawozdania z realizacji opieki przez księdza) wynika, że nieruchomości została spieniężona. Z dokumentacji dotyczącej odpłatności za pobyt mieszkanki w domu wynika ponadto, że pomimo uzyskania sumy ze sprzedaży mieszkania, ponosiła i ponosi ona comiesięczny koszt pobytu w placówce pobierany z jej renty. W związku z tym przedstawiciele KMP proszą o przesłanie zgody sądu wyrażonej w tej sprawie.

W dokumentacji pana [dane usunięto] znajduje się kopia wypisu z księgi wieczystej domu, z której wynika, że mieszkaniec ten ma prawo dożywotniego pobytu w dps od dnia zawarcia umowy o umieszczenie w domu, czyli od 13.05.2003 r., podczas gdy jego faktyczne przyjęcie do placówki nastąpiło w dniu 10.09.2015 r. W związku z powyższym, pracownicy BRPO proszą o wyjaśnienie czy w związku z treścią wpisu w księdze wieczystej, mężczyzna ten był zobowiązany do ponoszenia opłat za okres, w którym tylko formalnie pozostawał mieszkańcem placówki.

W odniesieniu do obu opisanych wyżej przypadków, pracownicy BRPO zwrócili uwagę na fakt, że prawo do opieki i zamieszkiwania w domu przez mieszkańców zostało sformalizowane podpisaniem przez nich umowy o umieszczeniu w domu rehabilitacyjno – opiekuńczym, zawartej w formie aktu notarialnego (umowa o dożywocie). Na podstawie sporządzonych aktów dokonano następnie wpisów w księdze wieczystej budynku, w którym prowadzony jest dps, poświadczających nabycie przez mieszkańców prawa do zamieszkiwania i opieki. Przedstawiciele Mechanizmu, zwracają się w tym miejscu do dyrektora placówki z prośbą o

wskazanie, czy opisany sposób „wchodzenia” w poczet mieszkańców domu obowiązuje nadal oraz czy mieszkańcy – strony takich umów o dożywocie, mają zagwarantowane dodatkowe przywileje w zamian za przekazane nieruchomości. Dodatkowo prosimy o wyjaśnienie, w jaki sposób środki ze spieniężanych nieruchomości mieszkańców są przeznaczane na pokrycie kosztów ich zakwaterowania i opieki w domu (czy zasilają konto mieszkańca, z którego pobierane są comiesięcznie, czy też cała kwota wpłacana jest na poczet przyszłych należności).

4. Personel

W czasie wizytacji w placówce zatrudnionych było łącznie 30 osób pracujących w bezpośrednim kontakcie z mieszkańcami – pracownik socjalny, psycholog, rehabilitant, 3 terapeutów, 2 instruktorów terapii zajęciowej, 5 pielęgniarek, ratownik medyczny, 10 opiekunów oraz 6 pokojowych. Wśród łącznej liczby 42 pracowników domu, zatrudnionych jest 8 mężczyzn.

W 2015 r. personel domu uczestniczył w szkoleniu dotyczącym relacji pomiędzy personelem a podopiecznymi domów pomocy społecznej. Wśród szkoleń zorganizowanych w 2014 r. wymienić należy *Dokumentowanie pracy terapeuty – ocenianie i ewaluacja procesu terapeutycznego z elementami superwizji* (psycholog) oraz *Przeciwdziałanie agresji w dps oraz zastosowanie przymusu bezpośredniego* (pracownicy zespołu terapeutyczno - opiekuńczego). Ostatnie szkolenie dotyczące praw mieszkańców dps odbyło się w 2013 r. Wizytujący zwracają uwagę, że zgodnie z postanowieniem § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. (Dz. U. z 2012 r., poz. 964), w szkoleniach dotyczących omawianego zagadnienia pracownicy domu powinny brać udział nie rzadziej niż raz na dwa lata. Tymczasem z informacji przekazanej wizytującym przez kierownika dps wynika, że w 2015 r. takie szkolenie nie miało miejsca. W związku z tym przedstawiciele KMP zalecają organizację takiego szkolenia w roku bieżącym.

Przedstawiciele Krajowego Mechanizmu Prewencji doceniając obecne kwalifikacje kadry domu oraz dbałość władz wizytowanej placówki o właściwy dobór jej członków podkreślają, że tylko dobrze wyszkolony personel stanowi rzetelną ochronę przed złym traktowaniem mieszkańców. Wizytujący zachęcają jednocześnie

do organizacji warsztatów przeciwdziałających wypaleniu zawodowemu personelu pracującego na co dzień w bezpośrednim kontakcie z mieszkańcami.

W latach 2014 - 2015 nie toczyły się postępowania dyscyplinarne oraz sądowe w stosunku do członków personelu wizytowanej placówki.

5. Traktowanie

Podczas rozmów z mieszkańcami, przedstawiciele KMP nie odebrali sygnałów dotyczących naruszeń ich praw w zakresie szeroko rozumianego traktowania przez personel. Oceny mieszkańców na temat zaangażowania kadry były wysokie. Pensjonariusze wielokrotnie podkreślali gotowość pomocy jej członków w rozwiązywaniu problemów oraz szybkość reagowania na zgłaszane przez nich potrzeby. Dobre oceny pracy personelu idą w parze z równie pozytywnymi wrażeniami wizytujących, którzy podczas pobytu w domu mieli okazję przekonać się o tym, że pracownicy z życzliwością zwracają się do mieszkańców, dobrze znają ich sytuację, potrzeby i problemy. Mieszkańcy są otwarci, swobodnie poruszają się po terenie domu, spontanicznie nawiązują kontakt ze spotkanymi osobami, co świadczy pośrednio o atmosferze bezpieczeństwa i akceptacji spotykanej na co dzień.

Z informacji przekazanej wizytującym przez dyrektora dps wynika, że wobec jego mieszkańców nie jest stosowany przymus bezpośredni. W sytuacjach wymagających takiej interwencji wzywane jest pogotowie. Wizytujący zapoznali się z treścią procedury regulującej korzystanie z tych nadzwyczajnych środków oddziaływania, która wprowadzona została mocą jednego z zarządzeń dyrektora placówki. Postanowienia procedury nie budzą wątpliwości przedstawicieli KMP.

W domu funkcjonuje książka skarg i wniosków. Informacja o możliwości składania skarg w wyłożonej w sekretariacie dyrektora księdze, widnieje na tablicach ogłoszeń. W książce udostępnionej wizytującym na miejscu, widniała jedna pochodząca z 2013 r., której przedmiot nie pozostaje w zainteresowaniu przedstawicieli Mechanizmu. Z informacji przekazanej wizytującym przez kierownika domu wynika, że ewidencjonowane w księdze są jedynie skargi pisemne. Przyjęta w tej mierze praktyka odbiega od standardu, którym posługują się przedstawiciele Krajowego Mechanizmu Prewencji. Jest ona tym bardziej zaskakująca, że w dniu

wizytacji w placówce przebywał tylko jeden mieszkaniec, który potrafił pisać. W związku z tym pracownicy BRPO zalecają, by także skargi przekazywane przez mieszkańców w formie ustnej były ewidencjonowane w istniejącym rejestrze.

W okresie 2014 – 2015 r. (do dnia wizytacji), na terenie placówki nie miały miejsca wydarzenia nadzwyczajne.

6. Dyscyplinowanie

Analiza treści *Regulaminu organizacyjnego Domu Pomocy Społecznej w Milanówku* w zakresie, w którym reguluje prawa i obowiązki mieszkańca, prowadzi do stwierdzenia, że w wizytowanej placówce nie stosuje się dyscyplinowania mieszkańców, co jest praktyką adekwatną do aktualnie obowiązujących przepisów prawa. Formą reakcji na zachowania mieszkańców są nagrody: pochwała, dyplomy oraz drobne upominki. Takie postawy personelu potwierdzali w rozmowach mieszkańcy domu.

7. Prawo do ochrony zdrowia

Opiekę medyczną sprawuje 5-osobowy zespół pielęgniarstwa oraz ratownik medyczny. W placówce zatrudniony jest psycholog. Pozostaje on do dyspozycji mieszkańców w dni powszednie w godz. 8.00 – 16.00. Opiekę lekarską sprawuje lekarz z przychodni w Grodzisku Mazowieckim, który co do zasady przyjeżdża do domu dwa razy w miesiącu. W związku ze zgłaszanymi w tym zakresie potrzebami, jego wizyty mogą być częstsze.

Co do zasady przyjęcia mieszkańców przez lekarza pierwszego kontaktu odbywają się w domu. Inni specjaliści przyjmują mieszkańców w placówkach NFZ poza dps, do których podopieczni dowożeni są 9-osobowym busem (Grodziskie Centrum Medyczne, Poradnia Zdrowia Psychicznego w Szpitalu Zachodnim w Grodzisku Mazowieckim, Mazowieckie Centrum Stomatologiczne w Warszawie). W przypadkach nagłych, do domu wzywane jest pogotowie ratunkowe.

W razie konieczności zabiegów chirurgicznych lub leczenia stomatologicznego w znieczuleniu ogólnym osoby ubezwłasnowolnionej, uzyskiwana jest zgoda jej opiekuna prawnego.

W ocenie pracowników KMP godną podkreślenia jest praktyka polegająca na codziennych odwiedzinach mieszkańców w trakcie ich hospitalizacji przez pracowników domu (nierzadkie są również sytuacje, że mieszkaniec odwiedzany jest kilka razy dziennie).

Praca pielęgniarek pełniona jest w 12-godzinny systemie zmianowym.

W porze dziennej mieszkańcami zajmują się 3 pielęgniarki, opiekunka oraz pokojowa. Dyżur nocny sprawowany jest zaś przez pielęgniarkę i opiekunkę.

Pielęgniarki opiekują się chorymi leżącymi, wykonują wszelkie zabiegi sanitarno-higieniczne, kontrolują ciśnienie i poziom glukozy, zamawiają, rozkładają i podają leki, uzgadniają konsultacje i jeżdżą na nie z pacjentami.

Leki roznoszone są 2-3 razy na dzień, przy posiłkach lub w innych porach dnia, zależnie od zleceń. Podstawę ich wydawania stanowią indywidualne recepty, wystawiane przez lekarzy. W trakcie analizy dokumentacji (historii choroby) ekspert Mechanizmu miała problem z prześledzeniem zmian w stosowanym wobec pacjenta leczeniu. W związku z tym przedstawiciele KMP zalecają rozważenie wprowadzania indywidualnych kart zleceń lekowych, które ułatwiłyby właściwą ordynację leków oraz łatwiejszą kontrolę zmian stosowanej farmakoterapii, minimalizując tym samym ryzyko ewentualnych pomyłek.

Raporty pielęgniarskie prowadzone są dokładnie; wpisywane są stany gorączkowe, zmiany zdrowotne, doraźnie podane leki.

Na wyposażeniu gabinetu pomocy medycznej znajdują się m.in. waga, leżanka, ciśnieniomierz, słuchawki lekarskie, glukometr. Gabinet jest czysty, urządzony w sposób funkcjonalny.

Ekspert Mechanizmu zwróciła uwagę na przechowywanie dokumentacji medycznej pacjentów w szafkach nie posiadających zamków. Według informacji pozyskanej w trakcie oglądu placówki od personelu, zaobserwowana sytuacja ma charakter przejściowy i jest związana z wymianą mebli w gabinecie. Nowe wyposażenie będzie gwarantowało zabezpieczenie dokumentacji mieszkańców w należyty sposób. W trakcie wizytacji w gabinecie nie było ponadto zestawu reanimacyjnego, podstawowego sprzętu ratującego życie. W ocenie przedstawicieli

KMP, niezależnie od remontu gabinetu, zestaw reanimacyjny powinien być dostępny w placówce permanentnie.

W dps znajduje się także gabinet rehabilitacyjny. Rehabilitant dostępny jest w godzinach 8.00 – 16.00 w dni powszednie. Zajęcia z hipoterapii prowadzone są poza gabinetem w Gospodarstwie Agroturystycznym Eco Farm w Milanówku oraz na basenie (hydroterapia). Poza planowanymi formami rehabilitacji, każdy z mieszkańców może korzystać w gabinecie z urządzeń umożliwiających podnoszenie sprawności fizycznej. Wśród form rehabilitacji dostępnych dla mieszkańców wymienić należy: fizjoterapię, ćwiczenia przyłózkowe dla mieszkańców leżących, ćwiczenia z wykorzystaniem UGUL-a, bieżni, steppera, rowerków, materacy, hantli oraz ciężarków.

8. Prawo do informacji

W placówce w ogólnodostępnych miejscach (gabloty na korytarzach) wywieszane są: informacje o terminach przyjęć przez lekarza, czy dotyczące kontaktu z dyrektorem dps, plan dnia, jadłospis obowiązujący w danym dniu. Wizytujący zwrócili uwagę na brak informacji teleadresowych organów stojących na straży praw człowieka i obywatela (w tym Rzecznika Praw Obywatelskich – wraz z bezpłatną infolinią, Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, sądu).

Każdy z mieszkańców w trakcie przyjmowania do dps, zapoznawany jest w obecności opiekuna z prawami oraz obowiązkami wynikającymi z pobytu w domu, których akceptację wyraża własnoręcznym podpisem (również osoby ubezwłasnowolnione). W ten sam sposób potwierdzana jest znajomość i zgoda na dysponowanie przez dps danymi osobowymi mieszkańców.

Wizytujący zwrócili uwagę na brak oświadczeń dotyczących zapoznania z prawami i obowiązkami mieszkańca dps w aktach [dane usunięto] oraz [dane usunięto]. W związku z tym zalecają uzupełnienie ujawnionych braków w dokumentacji tych podopiecznych domu.

Dowody osobiste mieszkańców, którzy wyrażają taką wolę, są przechowywane u pracownika socjalnego na podstawie stosownych oświadczeń podpisanych przez właścicieli tych dokumentów.

9. Prawo do kontaktów ze światem zewnętrznym

Co do zasady wszyscy mieszkańcy domu bez ograniczeń mogą poruszać się po budynku i terenie placówki. Samodzielne wyjścia poza jej obszar możliwe są w przypadku osób, które nie zagrażają swym zachowaniem bezpieczeństwu własnemu lub osób trzecich. W przypadku osób ubezwłasnowolnionych, poza ich odpowiednim stanem psycho-fizycznym, personel domu respektuje dodatkowo wolę opiekuna prawnego wyrażoną w tej kwestii. Przedstawiciele KMP podkreślają każdorazowo, że fakt ubezwłasnowolnienia wywołuje skutki w sferze prawnej dotyczącej osoby ubezwłasnowolnionej, nie zaś w sferze jej wolności osobistej, której immanentną część stanowi możliwość decydowania o wyjściach poza teren domu, który zamieszkuje. Dlatego też opieranie decyzji wyjść takich mieszkańców poza teren dps na zgodzie opiekuna prawnego, stanowi w świetle obowiązujących przepisów prawa nieuprawnione rozszerzanie jego kompetencji wynikających ze sprawowanej przez niego opieki.

Pozostali podopieczni, znajdujący się w złej kondycji psycho-fizycznej mogą wychodzić poza teren placówki tylko w towarzystwie opiekunów.

Odwiedziny mieszkańców przez ich bliskich i znajomych realizowane są każdego dnia. Z informacji przekazanych wizytującym przez kierownika dps wynika, że spotkania odbywają się na terenie całego domu (w pokojach mieszkalnych, świetlicy, w ogrodzie).

Mieszkańcy mają dostęp do prasy, radia i telewizji.

Kontakt telefoniczny odbywa się za pośrednictwem aparatów personelu; część podopiecznych posiada również telefony komórkowe. Koszt rozmów prowadzonych z telefonów stanowiących własność dps ponoszą mieszkańcy na podstawie miesięcznych bilingów.

10. Oddziaływania kulturalno-oświatowe i terapeutyczne

Zajęcia terapeutyczne prowadzone w placówce mają różnorodne formy. W domu działają 3 pracownie – kulinarna, artystyczna oraz komputerowa. Oddziaływania terapeutyczne prowadzone są zarówno w godzinach przed- jak i poobiednich. Ważnym rodzajem terapii są zajęcia kulturalno – oświatowe i rekreacyjne polegające

najczęściej na organizowaniu wycieczek, spacerów, pielgrzymek, zabaw tanecznych, turnusów rehabilitacyjnych, czy wyjść do kina.

Podopieczni wizytowanego domu, poza zajęciami terapeutycznymi, biorą udział w szeregu różnych imprez odbywających się zarówno na jego terenie jak i poza nim. Dom współpracuje od lat z okolicznymi organizacjami świadczącymi pomoc osobom z niepełnosprawnościami. Wśród takowych wymienić należy Warsztaty terapii zajęciowej w Grodzisku Mazowieckim, domy pomocy społecznej w Czubinie i Izdebnie Kościelnym. Spośród innych podmiotów z którymi dom nawiązał współpracę wskazać należy szkoły z Milanówka (Podstawowa nr 2, Zespół Szkół Gimnazjalnych oraz liceum).

Na wyposażeniu domu znajdują się także rowery wykorzystywane do organizacji wycieczek.

W placówce wydawana jest gazetka pt. *Nasz Dom*, w której opisywane są wydarzenia z życia domu. Raz w miesiącu organizowane są zebrania społeczności domu, prowadzone przez psychologa, podczas mieszkańcy mają okazję do przekazania swoich uwag i wniosków dotyczących ich bieżących problemów.

Wśród cyklicznych wydarzeń organizowanych na terenie domu wskazać należy na imprezę *Ogrody otwarte*, podczas której podwoje placówki otwierane są dla osób z zewnątrz. W 2015 r. w ramach tego wydarzenia po raz pierwszy potrzebujący mieszkańcy Milanówka mogli skorzystać z gorącego posiłku.

Innymi wydarzeniami, w których regularnie biorą udział podopieczni domu są *Spotkanie rodziców i opiekunów*, *Ogrody Integracji* w Grodzisku Mazowieckim (przeгляд twórczości osób z niepełnosprawnością), *Przeгляд Twórczości Osób Niepełnosprawnych* organizowany przez Gminny Ośrodek Kultury w Brwinowie, *Brwinowska Specolimpiada* oraz *Ulica Integracyjna* organizowana przez Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej.

W czasie wizytacji 1 mieszkaniec pracował w Zakładzie Pracy Chronionej Andrea w Milanówku, 4 osoby były uczestnikami Warsztatów Terapii Zajęciowej w Grodzisku Mazowieckim, 10 osób uczestniczyło w WTZ należących do DPS.

W trakcie rozmów z mieszkańcami dostępność do zajęć terapeutycznych została przez nich potwierdzona. Osoby korzystające z nich, bardzo dobrze wypowiadały się

na temat ich różnorodności; dobrze oceniły także pracę terapeutów i ich zaangażowanie w organizację zajęć.

11. Warunki bytowe

Warunki bytowe panujące w domu są bardzo dobre.

Do dyspozycji mieszkańców pozostają pokoje mieszkalne (jedno- i dwuosobowe), zlokalizowane na parterze, I i II piętrze budynku mieszkalnego. Wszystkie pokoje wyposażone są w odpowiednią liczbę łóżek, szaf, stołów, szafek nocnych. W zdecydowanej większości z nich znajdowały się odbiorniki Rtv. Pokoje utrzymane były w należytym porządku, panował w nich przyjemny zapach. Mieszkańcy mają możliwość wyposażania ich w swoje meble.

We wszystkich pokojach zamontowana została instalacja przyzwowa.

Teren wokół budynków jest estetycznie utrzymany; porasta go trawa, krzewy oraz kwiaty pielęgnowane przez mieszkańców. Dzięki obszernej altanie ogrodowej możliwy jest relaks na świeżym powietrzu. W ogrodzie znajdują się także klatki dla ptaków (papugi); wydzielone zostało miejsce na ognisko oraz grill.

Mieszkańcy otrzymują 5 posiłków dziennie – śniadanie, II śniadanie, obiad, podwieczorek i kolację. Są one przygotowywane na miejscu, a spożywane w stołówce (osoby sprawne). Dodatkowe produkty spożywcze stanowiące własność mieszkańców, przechowywane są w lodówce znajdującej się w kuchence pomocniczej na terenie domu.

Kąpiele podopiecznych dps odbywają się w łazienkach. Część z nich znajduje się przy pokojach mieszkalnych, dodatkowe łazienki zlokalizowane są poza nimi.

Mieszkańcy domu, z którymi przedstawiciele Mechanizmu przeprowadzili rozmowy, bardzo dobrze ocenili warunki socjalno-bytowe oraz wyżywienie zapewnione w dps.

12. Sytuacja osób z niepełnosprawnością

Rozwiązania techniczne, zastosowane zarówno na zewnątrz, jak i wewnątrz wizytowanej placówki (schodolaz przy wejściu do budynku mieszkalnego, winda) znoszą całkowicie bariery architektonicznych dla osób z niepełnosprawnością

(w szczególności dla tych poruszających się na wózku). Budynek jest w całości dostosowany do potrzeb takich osób. Na każdym piętrze znajduje się duża łazienka dostosowana do ich potrzeb. Na wyposażeniu domu są m.in. podnośniki elektryczne. Bus umożliwia przewóz osób na wózkach. W czasie wizytacji w domu przebywało 10 mieszkańców poruszających się na wózkach inwalidzkich. Z relacji, tych z którymi rozmawiali przedstawiciele KMP wynika, że nie mają oni trudności w poruszaniu się po terenie domu.

13. Prawo do praktyk religijnych

Prawo mieszkańców domu do praktyk religijnych jest respektowane. Mieszkańcy, którzy wyrażają taką wolę chodzą na nabożeństwa odprawiane w kaplicy na terenie domu. Osoby leżące i mające problem z poruszaniem się korzystają z posług indywidualnych sprawowanych przez księdza. W trakcie wizytacji wszyscy mieszkańcy byli wyznania rzymsko-katolickiego.

14. Zalecenia

Na podstawie art. 19 OPCAT, przedstawiciele Krajowego Mechanizmu Prewencji zalecają:

I. Dyrektorowi dps:

1. odniesienie się do wszystkich wątpliwości dotyczących przyjęć i ponoszenia opłat przez mieszkańców domu, zawartych w punkcie 3 Raportu;
2. opieranie decyzji dot. samodzielnych wyjść poza placówkę mieszkańców ubezwłasnowolnionych, jedynie na ich stanie psycho-fizycznym;
3. ewidencjonowanie skarg przekazywanych przez podopiecznych w formie ustnej;
4. organizację szkolenia dotyczącego praw mieszkańców dps oraz warsztatów przeciwdziałających wypaleniu zawodowemu dla personelu placówki;
5. rozważenie wprowadzania indywidualnych kart zleceń lekowych;

6. rozważenie doposażenia gabinetu doraźnej pomocy medycznej w zestaw przeciwwstrząsowy oraz reanimacyjny;
7. przechowywanie dokumentacji medycznej mieszkańców w szafkach zamykanych na klucz.